ningar började förtala pastor Scott och sprida illasinnade rykten om honom. Scotts motståndare satte nu igång en stor kampanj mot hans verksamhet. På stadens gator såldes en löjeväckande bild som jämförde honom med jesuiterna.

På Palmsöndagen 1842 ägde ett stort upplopp rum utanför Engelska kyrkan. I en rapport skrev George Scott dagen därpå att en mängd vildsinta personer som hurrade och stampade hade stört den församlade talrika och stilla församlingen så att predikanten tvingades avbryta gudstjänsten. Han berättade också att han beslutat ställa in alla förrättningar på svenska till efter påsk, för att undvika störande uppträden.[306]

Scott hade tänkt hålla nästa svenska gudstjänst i kyrkan den 24 april 1842, men överståthållaren greve Lewenhaupt utfärdade dessförinnan ett förbud mot all vidare predikan på svenska. Att ha predikningar bara för de engelskspråkiga i Stockholm i en kyrka med plats för 1 100 personer var helt meningslöst. Mobbningen fortsatte också. Kyrkan stängdes, och Scott for tillbaka till England.

Överståthållarens beslut överklagades, men Karl XIV Johan beslöt i januari 1843 att förbudet skulle gälla. Som motiv angavs dels att det inte fanns någon metodistförsamling i Stockholm, dels att George Scott inte kunnat visa att han fått tillstånd att predika på svenska. Fortfarande fanns det ingen lag eller förordning som krävde sådana tillstånd.

Sommaren 1843 spreds ett rykte att Wesleyanska metodistsamfundet övervägde att sälja sin kyrka i Stockholm. För att hindra detta startades en protestaktion. Ett brev med många namnunderskrifter skickades till samfundet i augusti 1843 och vädjade att planerna på försäljning skulle uppskjutas. Brevskrivarna hoppades att den tid snart skulle komma när kyrkan återigen kunde tas i bruk och pastor Scott kunde återkomma eller efterträdas av någon annan värdig lärare.[307]

Det blev inte heller någon försäljning, men det dröjde nio år innan Engelska kyrkan åter öppnades för allmänheten. Förbudet mot predikan på svenska i kyrkan gällde fortfarande, men lektor Per Magnus Elmblad började 1851 hålla bibelförklaringar på svenska där, vilket tydligen inte uppfattades som otillåtet.

Samuel Owen fortsatte att ha nära kontakt med Peter Wieselgren, och det var denne som tog initiativ till att Owens liv skulle skildras i *Biographiskt Lexicon öfver namnkunnige svenska män*. En del av deras brevkontakter har också bevarats.[308]

Carl Olof Rosenius och Betlehemskyrkan

För nästa steg att åter öppna kyrkan svarade Carl Olof Rosenius. Han var lekmannapredikant och skriftställare, prästson från Västerbotten, och en förgrundsgestalt när Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen grundades 1856. Han tog kontakt med Wesleyanska metodistsamfundet som erbjöd sig att överlåta kyrkan mot en summa av 24 000 riksdaler banko. I januari 1854 skickade Rosenius tillsammans med bland annat greve

Sista gudstjänsten i Betlehemskyrkan den 11 oktober 1953.

Torsten Rudenschiöld och teologie doktorn Peter Fjellstedt ut inbjudan att teckna andelar i en förening som skulle ta över kyrkan. I september 1854 hade man dock bara fått ihop 3 150 riksdaler. Wesleyanerna i England sänkte då köpesumman till 16 000 riksdaler, och åtta engagerade personer lovade att betala återstoden.

Ett köpekontrakt undertecknades i augusti 1854 mellan Wesleyanska metodistsamfundet i England och den nybildade Föreningen för inköp av Engelska kyrkan. I stadgarna ingick att kyrkan endast fick upplåtas ”för Guds heliga ords förklaring och betraktande eller annan andaktsutövning, ävensom meddelanden, föredrag och överläggningar i full överensstämmelse

Betlehemskyrkan inför rivning år 1953.

med den svenska kyrkans antagna bekännelse".

Kyrkan var alltså inte längre någon frikyrka och fick nu namnet Betlehemskyrkan.[309] En som ofta predikade i kyrkan var Rosenius. Bland de många som lyssnade på honom var August Strindberg. Han berättar i *Tjänstekvinnans son*:

> Rosenius såg ut som friden och strålade av himmelsk glädje. Han erkände visserligen att han var en gammal syndare, men Jesus hade honom renat och nu var han lycklig.

Betlehemskyrkan fortsatte att drivas av en särskild förening som 1930 antog namnet Direktionen för Betlehemskyrkostiftelsen. Planerna på en total omdaning av nedre Norrmalm blev ett nytt hot mot kyrkan. Stadens ledande planerare och politiker ansåg inte att kyrkan och de andra kulturbyggnaderna i området kunde bevaras. År 1952 skrev Betlehemskyrkans direktion till Stockholms stadsbyggnadsnämnd och begärde att kyrkan skulle skyddas som kulturreservat, men Betlehemskyrkan inlöstes enligt Lex Norrmalm av Stockholms fastighetskontor för att rivas, och den 11 oktober 1953 hölls sista gudstjänsten där.[310]

Alf Henriksson skrev då en minnesvers härom i *Dagens Nyheter*:[311]

> Sedan Samuel Owen hade byggt ångbåten färdig, begynte han ömma för passagerarnas själ.
>
> Och han införskrev från sitt hemland en god missionär, en dugande metodist, George Scott vid namn, vilken samlade offer i England bland de troende att bygga Betlehemskyrkan i Stockholm för.
>
> Och si, till utsocknes trosbröder yttrade denne att svenskarna söp, de kyrkliga svenskarna söp. Folkvreden steg likt en mäktigt brusande våg som vältrade fram ur alla små krogar i Klara, och överklassens fyllbultar började ropa: Jesuit! Ett utländskt hot mot den lutherska kyrkan!
>
> En söndag om våren gick svearna man ur huse under mustiga ord på ärans och hjältarnas språk mot den främmande villoanden i Betlehemskyrkan. De kastade sten till Herrens större ära mot hans predikstol genom fönstren och drev honom bort tills han flydde förskräckt till sitt land och kom aldrig tillbaka.
>
> Och han tänkte helt visst när han oskadd var hemma igen att han hellre hade bort resa som Ordets förkunnare till inre Basutoland.

